

in mačka, bilo bi dobro. A gledata se grdo kot Navrtnikov Tonče in Tinče — pravijo ljudje. Čudno, žival pozabi svojo naravo, človek pa ne more trpeti človeka.

Ferdo Gregorec.

Kako je Kotarjev Jožek prvi- krat jezdil.

Bil vam je Jožek „muhec“ prve vrste. Slednji dan je uganil kaj takega, da se mu je smejala vsa vas. Takrat pa, ko je zajezdil prvi-krat domačega belca, takrat se ni zljubilo nikomur se smejati, kajti . . . pa naj povem rajši prav od začetka, kako da se je to go-dilo.

Večkrat je videl Jožek svojega očeta na konju; jezdili so včasih na seménj, včasih napajat, ali pa kam drugam. Ej, kako jih je zavidal! Polovico nosú bi bil dal proč, če bi bil smel le enkrat, oh, le samo enkrat jezditi skozi vas, potem pa spet počasi nazaj domov! Toda oče so bili v tem neizprosni, tudi za cel nos in še za eno uho povrhu bi ne bili pustili Jožka na bistrega konja.

A Jožek je bil „muhec“ prve vrste!

V četrtek po obedu ni bilo očeta doma, a mati so pospravljali po kuhinji. Natihoma se je splazil iz sobe. Nekaj časa je lazil okrog hiše, potem pa se je jel pomikati prav počasi proti hlevu.

Oprezno je odprl vrata ter smuknil skozi nje.

Minuto pozneje so se vrata že spet odprla.

Prikazala se je počasi Jožkova glava. Skrbno je pogledal naokrog in ker ni videl nikake nevarnosti, je stopil čez prag, držeč v roki vrvico. Vlekel je na njej in privlekel iz hleva — belca.

Stopil je na klop ter se pognal na konja.

Juhu! Sedaj se mu je torej izpolnila želja, in še tako lepo zastonj, kajti nos se ga drži še cel. Juhuhu!

„Di hôť! No, le pojdi; ne bodeva šla daleč, ne boj se ne. Di!“

Konj se je jel pomikati dalje, toda — joj! mati so stopili pravkar iz hiše.

„Za božjo voljo, Jožek, kaj pa misliš? Brž s konja, padel boš!“

„Sedaj pa le v dir! Bog vé, kdaj bom imel spet priložnost!“ si je mislil Jožek in je udaril konja po bedru. „Di!“

Konj je pričel teči, pa še enkrat ga je pritisnil Jožek. Dovolj je bilo: Belec se je tisti hip spel na zadnje noge — toliko da se je deček še prijel z obema rokama konju za vrat — nato pa se je spustil v dir, da se je dečku vrtelo v glavi. Čul je obupni klic materin, čul vpitje kokoši, katerih je bilo polno dvorišče, potem pa je šlo bliskoma dalje.

Grozne misli so šinile dečku v glavo.

„Kaj bo, če padem?“ je zastokal, „in me konj pohodi? Zdrobi me, rebra mi polomi! O, joj, joj...!“

E-ha, stoj! Eê!“ je kričal s trepetajočim glasom, pa konj je dirjal dalje in dalje iz vasi po travniku...

Jožek se je le še s težavo držal na belcu, delalo se mu je pred očmi črno, videl je dobrih deset skokov pred seboj deroči potok, videl, da dirja konj naravnost vanj in — izgubil je zavest...

* * *

Prebudil se je doma v postelji.

Začuden je gledal okoli. Mati so sedeli pri oknu in šivali; sicer ni bilo nikogar v sobi.

„Mama!“ je zaklical natihoma, potem ko se je domislil, kaj se mu je zgodilo; od bolečin ga je zbolelo po vsem telesu.

Mati so čuli. Hipoma so bili pri postelji. Objeli so bolnega sinčka, in solze so jim zalile oči. Hudo žalost jim je napravil Jožek, pa vendar so mu odpustili; ljubili so svojega porednega, a sicer dobrega sinčka.

„Mamica!“ je zastokal dečko zopet, „ali nisva padla s konjem v potok?“

„Nista, Jožek, ne,“ so odvrnili skrbna mati, „tik pred potokom si padel s konja v travo. Sreča je še bila; le zahvali svojega angela! Konja so šele drug dan ujeli.“

„Drug dan?“

„Da. Ne veš, ti si bolan že tri dni. Do danes se nisi zavedel.“

„Kaj bodo pa gospod učitelj rekli? Teden dni nisem bil v šoli.“

„Bili so že tu. Smiliš se jim. Dejali so, da si „muhec“, sicer pa priden.“

„Mamica, ne bodite hudi,“ je zašepetal zopet Jožek, „več vas ne bom žalil“ . . .

Potem je zaspal v sladek sen . . .

* * *

Peteklo je 14 dni, in Jožek je bil zdrav kot prej, le pametnejši je postal. Svojo dobro mamico je ubogal, da je bilo veselje.

Silno se je bal kônj; ognil se je vsakemu na rob ceste, nanj pa ne bi bil šel nikdar, če bi mu bil dal kdo tudi krono in še 10 vinarjev povrhu.

Ali pa ni Kotarjev Jožek res nikoli več jezdil? Da, jezdil je potem, ko je dorastel, ko je postal iz Jožeka Jože.

Lansko leto je bilo, ko je prijezdil skozi vas večji oddelek vojakov-dragoncev. Med njimi je bil — — i, kdo drug kot Jože Kotar. Sedel je na krasnem vrancu, ki je bil živ kot živo srebro.

V vasi so se vojaki odpočili, in takrat smo videli, da ni bil Jože zadnji med njimi. Na ovratniku je imel na vsaki strani po tri bele zvezdice — malo je bilo takih med njimi.

Da, da Jožek vam je bil „muhec“ prve vrste, sicer pa ni bil ne hudoben, ne neroden . . .

Mihael R.

